

HAY HOLAT HA TAWTAWOY HIBRIYO

Hay pinahalit   nin Diyos nin halit   na ay Anak na

¹ Hin hato, hay Diyos ay naghalit   ha kawka-apo-apowan tamo nin malak   ya bisis boy ha hari-hari   ya paraan ya hay pinahalit   na ay pawpropita na. ² Piro hapa-eg ha kalampohan ana nin pana-on, naghalit   ya kontamo ya hay pinahalit   na ay Anak na. Hay babon lot   ay pinalsa nin Diyos ya hay ginomaw   ay Anak na, boy pinil   nin Diyos ya Anak na nin mag-ikon nin kaganawan bagay. ³ Bayri ha Anak ay makit ya kagandawan kahampatan boy kahawangan nin Diyos, boy no pangno ya Diyos ay ombayro itaman ya Anak na. Hiya ya Anak ya ampakaba-al   ha kaganawan pinalsa nin Diyos, ta maski anyay halita-en na ay ampangyari. Nati ya emen na ma-alih ya kawkasalanan tamo, biha ya nako ha katatag-ayan ha kama-inan nin Diyos nin nikn   ha bandan wanana nin Pinakamakapangyariyan ya Diyos.

Hay aw-anghil ay ah   maka-igit ha Anak nin Diyos

⁴ Hay an-ingaten Anak nin Diyos ay igit ha aw-anghil, ta hay katongkolan ya inggaw   kona nin Diyos ay igit ha katongkolan la. ⁵ Alwan anghil no alwan Anak na ya pinag-ilgowan na nin ombayri:

“Hika ya Anak ko. Hapa-eg ay impatnag ko ya hiko ya Tatay mo.”

Ombayri et ya hinalit  nin Diyos ya tongkol ha Anak na:

“Hiko ya Tatay na boy hiya ya Anak ko.”

⁶ Hin ihog  nin Diyos ya mimihay Anak na nin mako bayri ha babon lot  ay ombayri ya hinalit  na:

“Kaganawan anghil nin Diyos ay dapat homamba kona.”

⁷ Tongkol ha aw-anghil ay ombayri itaman ya hinalit  nin Diyos:

“Hila ay mawmagsisirbi ko ya no labay ko ay magaw  ko nin hila ay mag-in angin boy mag-in apoy.”

⁸ Piro hay hinalit  nin Diyos ya tongkol ha Anak na ay kahalako ta ombayri ya hinalit  na kona:

“Hay pamomo-on mo, O Diyos ay anggan makakanoman. Hay pag-a-ar  mo ay ma-in kahampatan. ⁹ Angkatow  ka ha gawgaw  ya mahampat, piro angka-inakit ka ha gawgaw  ya mala-et. Kay  pinon  kata nin kaligawan, ta hika ay ginaw  kon igit ha kawkalamowan mo.”

¹⁰ Hinalit  et nin Diyos ha Anak na:

“Hin ka-on-a-onawan, hika ya Pangino-on ay pinalsa moy lot , boy gamet mo ya nang-gaw  nan langit. ¹¹ Kaganawan nin habayti ay ma-in anggan makakanoman. Habaytoy pawpinalsa mo ay doma-an nin bilang ha dolo ¹² ya no ayin anan kowinta ay topi-en ana ta pahiliyan nin bayo. Piro

hika ay ahè ampangoman; agka tomo-a boy agka mati.”

¹³ Habayti et ya hinalità nin Diyos ha Anak na:
“Miknò ka ha bandan wanen ko anggan hay kawka-away mo ay talowen ko boy igwà ko hila ha hilong kapangyariyan mo.”

Maski nakakano ay ayin ombayroy hinalità nin Diyos ha aw-anghil na. ¹⁴ Warì alwan kaganawan anghil ay aw-ispirito ya mawmagsisirbi ha Diyos? An-ihogò hila nin Diyos nin magsirbi do ha tawtawoy biyan na nin kalibriyan ha kasalanan.

2

Hay kalibriyan ya ahè makwan ihipen

¹ Banà ta hi Pangino-on Hisos ya ampaka-igit ha kaganawan ay dapat tamon pangoligtanán nin mahampat ya kaptegan ya nalengè tamo ya tongkol kona emen agtamo mipakarayò ha kaptegan. ² Hay kawkapanogo-an ay inggawà nin Diyos ha aw-anghil, ta hila ya mangibalità nin habayto koni Moysis. Napaptegan ya hay kawkapanogo-an ay talagan peteg ta hinoman ya hinomombalang o ahè hinomonol bayro ay nakatanggap nin parosa ya nararapat kona.

³ Mas et bayroy mangyari kontamo. Hitamo ay ahè maka-iwas ha kaparosawan ha impirno no agtamo ampa-alaga-an bayti ya kalibriyan ya ahè makwan ihipen. Hi Pangino-on Hisos ya ona nin nangibalità nin habayti ya kalibriyan, boy hay nipampakalengè kona ya namapteg kontamo nin habayti ay peteg. ⁴ Habayti ay pinaptegan et nin

Diyos ha pangipakit na nin pawpalatanda-an boy hari-hari ya papag-is pantawan, boy ha pambi na nin kawkakayawan ya nangibat ha Ispirito nin Diyos. Habayto ay an-igwà nin Diyos kompormi ha kalabayan na.

Hay kalibriyan ya inggawà nin Diyos ay ahè nangibat ha aw-anghil, no alwan nangibat koni Pangino-on Hisokristo

⁵ Alwan ha aw-anghil inggawà nin Diyos ya katongkolan mamo-on no alwan inggawà na koni Pangino-on Hisokristo. Hay an-ilgowen nawen ay alwan tongkol bayri ha babon lotà hapa-eg, no alwan hatoy kapahiliyan nin habayti. ⁶ Ha Halità nin Diyos ay nakaholat ya ombayri ya hinalitá hin hato ni Arì Dabid:

“Anya ya tawo ta ampanemtemen mo ya boy ampa-alaga-en mo? ⁷ Hiya ay ginawà mon ma-aypà ha aw-anghil nin amò ya pana-on. Intag-ay mo ya nin pinarangalan nin emen ha arì, ⁸ balè kaganawan bagay ay inggawà mo ha hilong kapangyariyan na.”

Hin inggawà nin Diyos ha hilong kapangyariyan nin tawtawo ya kaganawan bagay ay ayin anan bagay ya ayin ha hilong kapangyariyan la. Piro agtamo et angkakit hapa-eg ya kaganawan bagay ya anti ha hilong kapangyariyan nin tawtawo.

⁹ Hi Apo Hisos balè ay tandà tamoy ginawà ya nin Diyos nin ma-aypà ha aw-anghil nin amò ya pana-on. Ombayro man, banà ha pagkamati ni Apo Hisos hin nagdanas ya nin kadya-dya-an, hay Diyos ay nangitag-ay nin namarangal kona. Banà ha kahampatan ingangalo kontamo nin

Diyos ay nilabay na ya hi Apo Hisos ay magdanas nin kamatyan para kontamon kaganawan.

¹⁰ Hay Diyo ay ma-in karapatan nanggawà nin ombayro ta hiyay namalsa nin kaganawan, boy kaganawan bagay ay para ha ikaporì na. Lano do ha katatag-ayan ha kama-inan nin Diyo ay labay na nin hay malakè ya anak na ay magkama-in kagandawan ya emen ha kagandawan na. Hi Apo Hisos ya mantan bayro kontamo ay kailangan pon magdanas nin kadya-dya-an, ta hay pagdanas na nin kadya-dya-an ay kaboo-an nin kalibriyan nin aw-anak nin Diyo.

¹¹ Hi Apo Hisos ya ampangalih nin kawkasalanan emen hay tawtawo ay mag-in nin ayin kasalanan. Hapa-eg, hiya kateng hatoy tawtawoy inalih nay kawkasalanan ay mimihay tatay la ya ayin kanayon no alwan Diyo. Kayà ahè an-ikareng-ey ni Apo Hisos nin ingaten hila nin pawpatel, ¹² ta hin hato ay ombayri ya hinalità ni Apo Hisos ha Diyo:

“Hay ngalan mo ay ibabalità ko ha pawpatel ko. Ha pamititipon nin kaganawan ay magkanta ko nin pamomori komo.”

¹³ Hinalità et ni Apo Hisos,

“Pahimalà ako ha Diyo.”

Ombayri et ya hinalità na:

“Anti ko bayri kateng aw-anak nin Diyo ya impahimalà na kongko.”

¹⁴ Hay aw-anak ya antokoyen na bayri ay tawtawo ya ma-in laman boy dayà. Hi Apo Hisos itaman ay nag-in tawo nin bilang konla emen ya mati. Hay pagkamati na ya pinamatalo na koni Satanás, ta hi Satanás ya ma-in kapangyariyan

ha kamatyan. ¹⁵ Hay tawtawo, leleg angkabiyay ay angkalimo ha kamatyan. Piro hi Satanas ay tinalo ni Apo Hisos emen hila malibri do ha ahè mangaka-alih konlay pangalimo ha kamatyan. ¹⁶ Malinaw ya alwan aw-anghil ya antambayan ni Apo Hisos, no alwan hay antambayan na ay tawtawoy inalalak ni Abraham. ¹⁷ Kayà emen matambayan ni Apo Hisos ya pawpatel na ay kailangan mag-in yan tawo emen na maranasan ya andanasen nin tawtawo. Ha ombayro, hi Apo Hisos ay nag-in pinakamatag-ay ya parì ya ma-ingangalowen boy tapat ha sirbisyo ya mangipakisondò nin tawtawo ha Diyos bilang ombayro ha sirbisyo hin hato nin pawparì nin Aw-israylita; ta banà ha pagkamati ni Apo Hisos ay natbeh ya tawtawo ha kawkasalanan. ¹⁸ Mismon hi Apo Hisos ay nagdanas nin kadyadya-an hin tinoksò ya ni Satanas, piro agya natoksò. Kaya matambayan nay ampipagdanas nin toksò.

3

Hi Apo Hisos ay igit et koni Moysis

¹ Hapa-eg, pawpatel ya kapara kon iningat nin Diyos, ihipen tamo hi Apo Hisos ya inhogò nin Diyos emen ya mag-in pinakamatag-ay ya parì ya mangipakisondò kontamo ha Diyos, ta hiya hi Apo Hisos ya ampahimala-an tamo. ² Tapat ya ha impagawà kona nin Diyos ya nangihogò kona bilang itaman koni Moysis hin hato ya tapat ha pamama-alà ha kapamilyawan nin Diyos, hatoy Aw-israylita ya impaba-alà kona

nin Diyos. ³ Piro hi Apo Hisos ay ampaka-igit koni Moysis ta hiyay namalsa nin tawtawo. Hay ka-alimbawa-an ay tawoy nangipa-ireng bali: hay mas amparangalan ay hatoy tawo kisa bali, piro hi Pangino-on Hisos ya ka-alimbawa-an nin nangipa-ireng bali ay hiyay mas amparangalan kisa hi Moysis ya pinaba-alà bongat. ⁴ Balang bali ay ma-in nangipa-ireng, piro Diyos ya namalsa nin kaganawan bagay. ⁵ Hi Moysis ay bilang ha mihay alilà ya tapat ha pagsisirbi ha Diyos, ta hiya ay anhomonol ha an-ipagawà kona nin Diyos ya asiwa-en nay Aw-israylita ya tawtawo nin Diyos. Hay bawbagay ya halita-en lano nin Diyos ay imbalità ni Moysis. ⁶ Balè hi Pangino-on Hisokristo ay alwan alilà, ta hiya ay Anak nin Diyos. Tapat ya ha pangangasiwà ha aw-anak nin Diyos bilang ombayro ha pangangasiwà hin hato ni Moysis. Hitamo ay aw-anak nin Diyos no hay pamahimalà tamo kona ay matibay angga ha anggawan, boy no an-omasa tamo kona.

*Hay babalà ya tongkol ha ahè pantompel ha
Diyos*

⁷ Hay Ispirito nin Diyos ay naghalità nin ombayri:

“No angkalengè moyo hapa-eg ya hawhalità nin
Diyos ⁸ ay agmoyo patya-en ya nakem
moyo nin bilang ha kawka-apo-apowan
moyo ya kinomontra ha Diyos hin hato
hinpana-on ni Moysis. Pirmi la kon an-
hoboken hin anti hila ha powiray dogal,
wana nin Diyos. ⁹ Lo-ob apatapò ya ta-
on nin angkakit lay pawpapag-ispanawan

ya anggaw-en ko konla, piro aghila antonggen nin manobok kongko. ¹⁰ Kayà habaytoy tawtawo ay pinamahangan ko. Hinalità ko, ‘Pirmi hilan ampakihowawì kongko ta angkomontra hila ha labay ko.’ ¹¹ Ha kapahangan ko konla ay ombayri ya pinanompa-an kon hinalità: ‘Talagan aghila makapahok nin pa-inawa do kongko ha dogal ya inhandà kon pa-iriyan la.’”

¹² Pawpatel, mag-atap kawo emen agkawo mag-in mala-et ya ayin pantotompel ha Diyos, ta no mangyari komoyo bayto ay anhalibokotan moyo ya Diyos ya angkabiyay. ¹³ Hay dapat moyon gaw-en emen agkawo maloko para gomawà nin kasalanan ay agmoyo patya-en ya nakem moyo, boy allo-allo kawon mipapanggaralan mintras ma-in et pana-on nin mangapitatabay kawo. ¹⁴ Hay pamakilamo tamo koni Pangino-on Hisokristo ay ayin angga no pangoligtanan tamon mahampat ya pamahimalà tamo kona hin ompisa nin hitamo ay tinompel kona. ¹⁵ Ombayri ya nakaholat ha Halità nin Diyos:

“No angkalengè moyo hapa-eg ya hawhalità nin Diyos ay agmoyo patya-en ya nakem moyo nin bilang ha kawka-apo-apowan moyo ya kinomontra kona hin hato.”

¹⁶ Hino baytoy nipankomontra ha Diyos maski nalengè lay bosis na ya ampaghaliità konla? Warì alwan hila baytoy kaganawan nin hatoy pinangonawan ni Moysis nin in-alih ha nasyon Ihipto? ¹⁷ Ha lo-ob apatapò ya ta-on, hinoy

ampamahangan nin Diyos? Warì alwan hatoy nipagkasalanan ya nikati ha powiray dogal? ¹⁸ Hinoy inhompa nin Diyos nin talagan ahè makapahok nin pa-inawa do kona ha dogal ya inhandà nan pa-iriyan la? Warì alwan hatoy ahè nipa nhomonol kona? ¹⁹ Tandà tamo ya aghila nakapahok banà ha agla pantompel ha Diyos.

4

Hay tongkol ha pampomahok nin pa-inawa ha dogalya inhandà nin Diyos

¹ Hitamo ay kalamo do ha tawtawoypinangako-an nin Diyos nin makapahok nin pa-inawa do kona ha dogal ya inhandà nan pa-iriyan tamo. Kayà mag-atap tamo emen ayin kontamo nin mapabilang do ha tawtawoy ayin katetpel ya ahè makapahok ha dogal ya impangakò nin Diyos. ² Nakalengè tamo itaman nin Mahampat ya Balità ya tongkol ha pama-inawawan ya nalengè nin hatoy kawkalamowan ni Moysis. Ombayro man, maski nalengè la bayto ay aghila tinompel; kayà ahè nakab-i nin kahampatan konla. ³ Hitamoy ampi pantompel ha Diyos ay talagan makapahok bayro nin pa-inawa, piro hay ahè ampi pantompel ay ahè makapahok bayro ta ombayri ya nakaholat ha Halità nin Diyos:

“Ha kapahangan ko konla ay inhompa ko nin hinatalità ya ombayri: ‘Talagan aghila makapahok nin pa-inawa do kongko ha dogal ya inhandà kon pa-iriyan la.’”

Hatoy dogal ya pama-inawawan ay nayari ana nin Diyos pa-ibat et hin pinalsa nay kaganawan.

⁴ Tandà tamo ya nayari ana bayto ta nakaholat ha Halità nin Diyos ya tongkol ha ikapiton allo. Ombayri ya pagkahalità:

“Ikapiton allo, hay Diyos ay napa-inawa ta nayari nayna ya gawgawà na.”

⁵ Hinalità nayna et,

“Talagan aghila makapahok nin pa-inawa do kongko ha dogal ya inhandà kon pa-iriyan la.”

⁶ Hatoy nika-onan nakalengè nin Mahampat ya Balità ay ahè nakapahok bayro banà ha agla panhomonol. Piro ma-in kanayon ya makapahok bayro nin pa-inawa kalamo nin Diyos.

⁷ Matanda-an bayto ta hay Diyos ay nangitaning nin mihay allo ya an-ingaten “Hapa-eg”; ta hin nalabah ya malakè ya ta-on pa-ibat hin ahè nakapahok nin pa-inawa baytoy kawkalamowan ni Moysis ay impahalità nin Diyos koni Arì Dabid bayti ya hinalità koyna komoyo,

“No angkalengè moyo hapa-eg ya anhalita-en nin Diyos ay agmoyo patya-en ya nakem moyo.”

⁸ Hay dogal ya pinantanan hin hato ni Hoswi ha Aw-israylita ay alwan habaytoy talagan dogal ya pama-inawawan la nin kalamo la ya Diyos, ta no habaytoy talagan dogal ya pama-inawawan nin kalamoy Diyos, nalabah ya ongnoy pana-on, hay Diyos ay agana dayi namanggit nin tongkol ha kanayon ya alloy pama-inawa. ⁹ Kayà hay Diyos ay ma-in inhandà ya dogal para pama-inawawan nin tawtawo na nin bilang ombayro

ha pama-inawa na hin nayari nan pinalsa ya kaganawan. ¹⁰ Hinoman ya makapahok ha dogal ya pama-inawawan nin kalamo na ya Diyos ay makapa-inawa ya ha gawgawà na nin bilang ha Diyos ya napa-inawa hin nayari yan namalsa. ¹¹ Kayà pagsikapan tamon makapahok nin pa-inawa kalamo nin Diyos. Agtamo towaren ya tawtawo hin hato ya ahè nakapahok ha dogal ya pangipalakwan konla, ta aghila hinomonol.

¹² Hay Halità nin Diyos ay anggomawà boy makapangyayari. Matarem nin igit ha hondang ya mitaligmang ya tarem. No pangno nin hay hondang ay ampakataloh ha pawpilpo-an kateng ha bawbot-o ay ombayro itaman ya Halità nin Diyos, ta anggomawà ha nakem boy ha ka-ihipan nin tawtawo boy ampakatandà no anyay an-ihipen la boy amplanowen la. ¹³ Ayin pinalsa ya ma-arì magtagò ya ahè makit nin Diyos. Tandà nay kaganawan pinalsa na boy angkakit nay kaganawan gawà la. Lano ay omarap tamo kona ta kaganawan ginawà tamo ay tobayen tamo kona.

Hi Apo Hisos ya pinakamatag-ay ya pari

¹⁴ Pangoligtanán tamo ya katetpel tamo ta ma-in tamoynan pinakamatag-ay ya pari ya anggomawà nin sirbisoy mangipakisondò nin tawtawo ha Diyos. Hiya ya nako ha katatagayan ha kama-inan nin Diyos ya ayin kanayon no alwan hi Pangino-on Hisos ya Anak nin Diyos. ¹⁵ Habayti ya ampangipakisondò nin tawtawo ha Diyos ay andomamay kontamo nin mananam nin kaganawan an-ikakapey nin pantotompel

tamo. Ha pagdadanas tamo nin toksò ay an-ingalowan na tamo, ta hin anti ya bayri ha babon lotà ay tinoksò ya ha kaganawan paraan. Nagdanas ya itaman nin tawtoksò nin bilang ha pagdanas tamo, piro maski tinoksò ya ay agya nakagawà nin kasalanan. ¹⁶ Banà ta ma-in ampangipakisondò kontamo ha Diyos ay agtamo mag-alangan nin pakarani ha Diyos ya ampambin kahampatan ingangalo kontamo. Ha pangingangalo na, anyaman ya oras nin kailanganen tamoy tambay na ay igwà na kontamo no pakarani tamo kona.

5

¹ Hin hato, ha kawka-apo-apowan tamo ay ma-in pinilì konla para mag-in pinakamatag-ay ya parì ya anggomawà nin sirbisyo ha Diyos nin para ha tawtawo. Balang pinilì ay hiya ya mangidolog ha Diyos nin aw-ayop ya pinati nin para ha ikapatawad nin kawkasalanan boy ma-in et kanayon ya an-igwà ya para ha Diyos. ² Habaytoy tawoy pinakamatag-ay ya parì ya ampangipakisondò nin tawtawo ha Diyos ay ma-in itaman kakapeyan. Kaya tandà na no pangno na mapagpasinsyawan nin pakilamowan ya tawtawoy ampitawon ya anggomawà nin alwan mahampat. ³ Banà ta ma-in yan kakapeyan, hay an-igwà na ha Diyos ya para ha ikapatawad nin kawkasalanan ay alwan bongat para ha kawkasalanan nin tawtawo, no alwan para et ha sarili nan kawkasalanan.

⁴ Hay tawoy nag-in pinakamatag-ay ya parì ya mangipakisondò nin tawtawo ha Diyos ay

ampagkama-in karanganan, piro ahè ma-arì pilien nin tawo ya sarili na nin mag-in nin ombayro. Hiya ay ka-ilangan pili-en nin Diyos nin bilang koni Aron hin hato ya pinilì na nin mag-in ka-oná-onawan pinakamatag-ay ya parì.

⁵ Ombayro itaman koni Pangino-on Hisokristo. Agna pinarangalan ya sarili na ya mag-in yan pinakamatag-ay ya parì ya anggomawà nin sribisoy mangipakisondò nin tawtawo ha Diyos, no alwan hay Diyos ya namarangal kona, ta Diyos ya nangigwà kona nin ombayroy sribisyo ta wana kona,

“Hika ya Anak ko; hapa-eg ay impatnag ko ya hiko ya Tatay mo.”

⁶ Hay kanayon et ya hinalità nin Diyos koni Apo Hisos ay ombayri:

“Hika ay parì anggan makakanoman nin bilang ombayro koni Milkisidik hin hato.”

⁷ Hin anti et bayri hi Apo Hisos ha babon lotà ay nanalangin ya ha Diyos ya makapilibri kona ha kamatyan. Ha pamakirawat na ay ampantolò ya lowà na boy makhaw ya tangih na. Hay andawaten na ay nilengè nin Diyos banà ta hi Apo Hisos ay nagmaka-aypà nin hinomonol ha Diyos. ⁸ Ha pagdanas ni Apo Hisos nin kadyadya-an, maski Anak ya nin Diyos ay natoto yan lalò homonol ha Diyos. ⁹ Habaytoy ginawà na ya kaboo-an nin hiya ay ayin pagkokolang. Kayà kaganawan ampipanhomonol kona ay ma-ilibri na ha kasalanan, boy biyan na hilan biyay ya ayin anggawan. ¹⁰ Diyos ya ginomawà emen hi Apo Hisos ay mag-in pinakamatag-ay ya parì ya

mangipakisondò nin tawtawo ha Diyos bilang ombayro hin hato koni Milkisidik.

Wawali ha ampipangkomapey ya pantotompel

¹¹ Malakè ya labay nawen halita-en ya tongkol ha pagkaparì ni Milkisidik boy pagkaparì ni Apo Hisos, piro ma-irap nawen ipalinaw komoyo ta makapey ya pangingintindi moyo. ¹² Hikawo ay naboyot anan antompel ha Pangino-on; kayà dapat dayi ay ampanorò kawoyna ha kanayon. Piro angga hapa-eg ay ka-ilangan itorò komoyon oman baytoy Halità nin Diyos, hatoy maparan intindiyen ya intorò komoyo hin primiro. No ha pamamangan ay bagay ana dayi komoyo ya mangatyà ya pamamangan, piro angga hapa-eg ay gatas et ya ka-ilangan moyo ta bilang kawo et kolaw. ¹³ Banà ta emen kawo et kolaw ya ayin kanayon ya angkabiyayen no alwan gatas ay agmoyo et kayan intindiyen ya tongkol ha kahampatan, ta hikawo ay emen babayo tinompel. ¹⁴ Piro hay mangato-ayna ay mangatyà ana ya pamamangan la. Ombayro itaman ya tawtawoy ma-in anan matibay ya pantotompel. Nasanay hilaynan gomawà nin kahampatan ta tandà layna no anyay kala-etan.

6

¹ Hapa-eg, hay dapat tamon pag-aralan ay hatoy makapatibay kontamo ha panhohomonol ha Diyos. Ha aw-aral ya tongkol koni Pangino-on Hisokristo ay agtamoya pi-oman-oman aralen baytoy pinag-aralan tamoyna hin primiro ya

tongkol ha paghehe ha panggawà nin anyaman ya ayin kowinta boy tongkol ha pantomapel ha Diyos. ² Agtamoya simpri aralen oman baytoy tongkol ha pamiminyag, tongkol ha pangipababon gamet ha tawoy an-ipanalangin, tongkol ha pamiyay oman lano ha tawtawoy nikati, boy tongkol ha panonosga nin Diyos, hatoy ihosga na ya ayin anggawan ya kaparosawan. ³ Hay dapat tamon gaw-en ay pag-aranan tamo baytoy agtamo et napag-aranan emen tamo tomibay ha panhohomonol ha Diyos. Gawen tamo bayto ha tambay nin Pangino-on ta kalabayan na.

⁴ No ma-in tawtawo ya nagkama-in pon hawang ya ka-ihipan boy nakatanggap nin kalibriyan ya ampangibat koni Pangino-on Hisokristo, boy no habaytoy tawtawo ay nakatanam nin ginomawà konla ya Ispirito nin Diyos, ⁵ boy nahobokan la et no pangno kahampat ya Halilità nin Diyos, boy natanan lay kapangyariyan nin Diyos, hatoy kapangyariyan ya mipatnag ha lomateng ya pana-on, ⁶ biha halibokotan la baytoy naranasan la ay aghilayna mapapaghehe nin oman. Hay bara-nan nin aghilayna mapapaghehe nin oman, hi Pangino-on Hisokristo ya Anak nin Diyos ay emen lan impakò nin oman ha koroh, boy emen la yan impareng-ey ha kalak-an tawo.

⁷ Hay ka-alimbawa-an nin tawtawo ay emen ha lotà ya tinamnan. No pirmin an-oranen baytoy lotà ya tinamnan ay tomobò baytoy intanem. Hay tawoy nangitanem nin habayto ay makin-abang ta ma-in yan ma-ekan. Ombayroy tawta-

woy nangipagpatoloy nin pantotompel, ta ma-in hilan matanggap ya kahampatan ya mangibat ha Diyos. ⁸ Piro no hay lotà ay tinobo-an nin nipagdowih boy kawkatowà ya dikot, habaytoy lotà ay ayin kowinta. Habayto ay ihohompa nin Diyos boy ka-ilangan po-olan. Ombayro itaman ya tawtawoy bilang ha lotà ya tinobo-an nin katowà ya dawdikot ay parosawan nin Diyos.

⁹ Piro maski ombayro ya nahalità nawen, an-labiyen nawen pawpatel ay angkasigoro nawen ya alwa kawon ombayro ha ahè nangipagpatoloy nin pantotompel. Ampahimalà kayi nin ipagpatoloy moyo ya pantotompel moyo, ta mahampat ya gawgawà moyo ya bonga nin kalibriyan moyo ha kasalanan. ¹⁰ Banà ha kahampatan nin Diyos ay agna anliawan ya kahampatan ya anggawen moyo kateng panlalabi ya angka-ipakit moyo ha pananambay moyo ha kapariho moyon katet-pel, hatoy nag-in tawtawo nin Diyos ya patoloy moyon antambayan. ¹¹ Hay labay nawen ha balang miha komoyo ay magmalasakit nin ipagpatoloy ya pantotompel moyo leleg biyay moyo emen lano ha lomateng hi Pangino-on Hisokristo ay matanggap moyo baytoy an-asawan moyo. ¹² Agnawen labay ya magtamlad kawo ha pan-hohomonol ha Diyos, no alwan towaren moyo baytoy ampipantompel ha Diyos, hatoy tawtawo hin hato ya nipagpasinsyan nanganti anggan tinanggap lay impangakò konla nin Diyos.

Hay impangakò nin Diyos ay sigorado

¹³ Hin hato, hay Diyos ay nangakò koni Abraham. Habaytoy pangakò ay pinanompa-an nin

Diyos ha sarili na, ta ayin kanayon ya igit kona ya ma-ariò nan panompa-an. ¹⁴ Hay hinalità nin Diyos koni Abraham ay ombayri:

“An-ipangakò ko komo ya talagan biyan katan masyadoy kahampatan boy pakalak-en koy ma-i-alalak mo.”

¹⁵ Banà ha pagpasinsya ni Abraham nin nangantì ay nangyari kona baytoy impangakò kona nin Diyos.

¹⁶ Hay tawtawo, no ampangakò hila ay ampanompa-an la ha ampakatag-ay konla ya ayin kanayon no alwan Diyos. Hay pagpangakò la nin ombayro ay ampaka-ariglo ha pamikokontra la. ¹⁷ Ombayro itaman, labay nin Diyos ya hay tawtawoy makatanggap nin impangakò na ay maka-intindi nin hay disisyon na ay ahè ma-oman. Kayà pinanompa-an na et baytoy impangakò na konla. ¹⁸ Ma-in loway bagay ya panigorowan tamo ha pangakò nin Diyos. Ona, hay Diyos ay ahè ampagbongkok; ikalwa ay ampanompa-an nay pangakò na. Kayà hitamoy nakatanggap kona nin kalibriyan ha kasalanay ay masyadon ampahimalà ha pan-o-omasa tamo ya hay impangakò kontamo ay matanggap tamo lano. ¹⁹ Habayti ya pan-o-omasa tamo ay am-pakapatibay kontamo boy ampakab-i kontamo nin kasigorowan ya lano ay makapahok tamo ha katatag-ayan ha kama-inan nin Diyos. Alwan bilang hin hato ya hay ampakapahok bongat ha kagmang kortina ya pinakamasagradon kowarto ay pinakamatag-ay ya parì. ²⁰ Hi Pangino-on Hisos ay na-onsa kontamo nin nako bayro boy

hiya ay anggomawà nin para kontamo. Hiya ya nag-in pinakamatag-ay ya parì hapa-eg boy anggan makakanoman. No pangno ya sirbisyo hin hato ni Milkisidik ay ombayro hapa-eg ya anggaw-en ni Pangino-on Hisos.

7

Hi Milkisidik ya ampangipakisondò hin hatonin tawtawo ha Diyos

¹ Habayti hi Milkisidik ay arì ha banowa ya an-ingaten Salim boy parì nin Pinakamakapang-yariyan ya Diyos. Hin hato hi Abraham ay nakilaban ha ongnoy aw-arì emen mi-orong ya kawkamama-in nin pawpartidos na ya nakwa nin kawka-away la. Hin nagbirayna hi Abraham nin na-ibat ha pamakilaban na ha kawka-away ya nikapati na ay hinakbat ya ni Milkisidik. Hi Abraham ay binindisyunan ni Milkisidik emen hi Abraham ay magkama-in nin kahampatan ya mangibat ha Diyos. ² Hi Milkisidik ay binyan ni Abraham nin ikamapò parti ha kaganawan nakwa na ha kawka-away. Hay kahologan nin ngalan ni Milkisidik ay “Arì nin kahampatan”. Banà ta arì ya ha Salim, hay ingat et kona ay “Arì nin katinekan” ta hay labay totolen nin Salim ay katinekan. ³ Ayin binanggit ya tongkol ha tatay o nanay ni Milkisidik o tongkol ha kawka-apopowan na. Ayin simprin binanggit ya tongkol ha pangì-anak kona o tongkol ha kamatyau na. Ayin anggawan ya pagkaparì ni Milkisidik, hatoy sirbisyo ya bilang sirbisyo nin Anak nin Diyos.

⁴ Ihipen moyo no pangno ka-alagà hi Milkisidik, ta maski hi Abraham ya ka-apo-apowan nin Aw-israylita ay nambi koni Milkisidik nin ikamapò parti ha kaganawan nakwa na ha kawka-away. ⁵ Ha kalak-an na-i-alalak ni Abraham ay mihayna hi Libi. Hay aw-inalalak ni Libi ay hila baytoy pawparì ya anggomawà nin sirbisoy mangipakisondò nin Aw-israylita ha Diyos. Kompormi ha kawkapanogo-an, hila ay minandawan nin mangwan ikamapò parti ha kawkamama-in nin Kawka-israylita lay awinalalak simpri ni Abraham. ⁶ Hi Milkisidik ay alwan miha ha aw-inalalak ni Libi. Ombayro man, nananggap ya nin ikamapò parti ya inggawà ni Abraham, boy impaki-ilgo na ha Diyos ya hi Abraham ya pinangako-an nin Diyos ay biyan nin kahampatan. ⁷ Bayri tamo matanda-an ya hi Milkisidik ay ampaka-igit koni Abraham, ta hi Milkisidik ya nakirawat ha Diyos nin hi Abraham ay biyan nin kahampatan. ⁸ Hi Milkisidik ay ampaka-igit ha aw-inalalak ni Libi ya nipananggap nin ikamapò parti nin natikapan nin Kawka-israylita la ta hila bayto ay nikati. Piro hi Milkisidik ya nananggap nin ikamapò parti ya inggawà ni Abraham ay ayin mabaha ha Halità nin Diyos ya hiya ay nati. ⁹⁻¹⁰ Hay awinalalak ni Libi ay nangwan ikamapò parti ha kawkamama-in nin tawtawo. Piro hi Libi ya ka-apo-apowan la, maski agya et in-anak hin nambi hi Abraham nin ikamapò parti koni Milkisidik, hi Libi ay kowinta kalamo ni Abraham ha pambi hin habayto, ta inalalak ya ni Abraham.

Hi Pangino-on Hisos ay bilang koni Milkisidik

¹¹ Hay kawkapanogo-an ya ampakapitorò ha Aw-israylita no pangno homonol ha Diyos ay impahimalà ha aw-inalalak ni Libi. Hila ya anggomawà nin sirbisoy mangipakisondò nin tawtawo ha Diyos bilang koni Aron ya ona nin anggomawà nin ombayroy sirbisyo. Ombayro man, habayto ay ahè makapipakarani nin tawtawo ha Diyos ta ahè maka-alih nin kasalanan, ta no habaytoy maka-alih nin kasalanan ay agana dayi nanga-ilangan nin kanayon ya gomawà nin ombayroy sirbisyo. Habaytoy sirbisyo ay bilang ha sirbisyo ni Milkisidik, alwan bilang ha sirbisyo ni Aron. ¹² Hin pinahiliyan nin Diyos baytoy ampangipakisondò nin tawtawo kona ay ka-ilangan simpri ya kanayon ya kawkapanogo-an ya ipahonol nin Diyos ha tawtawo. ¹³⁻¹⁴ Hay antokoyen bayri ya impahili nin Diyos ay hi Pangino-on tamon Hisos. Hiya ay alwan inalalak ni Libi no alwan inalalak ya ni Hoda. Ha aw-inalalak ni Hoda ay hiyan bongat ya anggomawà nin ombayroy sirbisyo ha Diyos. Tandà tamo ya hi Pangino-on Hisos ay inalalak ni Hoda. Piro hay awinalalak ni Hoda ay ahè binanggit ni Moysis hin hinalità nay tongkol ha pawparì ya anggomawà nin sirbisoy para ha Diyos. ¹⁵ Hapa-eg ay lalò anan malinaw baytoy binanggit nawen ya kawkapanogo-an ya napahiliyan ana kateng hatoy ampangipakisondò nin tawtawo ha Diyos, ta hi Pangino-on Hisokristo ya bilang koni Milkisidik ay hiyayna hapa-eg ya ampangipakisondò nin tawtawo ha Diyos. ¹⁶ Hay ginawà nin Diyos

nin parì tamo ay alwan bilang ha aw-inalalak ni Libi ya kompormi ha lahì la ay nag-in hilan parì ta ombayro ya riglaminto konla. Piro hila ay ma-in kamatyan. Hi Pangino-on Hisos balè, banà ha kapangyariyan nin biyay na ya ayin kamatyan ay ayin anggawan ya sirbisyo na; ¹⁷ ta ombayri ya nakaholat ha Halità nin Diyos ya tongkol kona:

“Hika ay parì anggan makakanoman ya gomawà nin sirbisyo ya bilang ombayro ha sirbisyo ni Milkisidik hin hato.”

¹⁸ Hay kawkapanogo-an ya inggawà koni Mosis hin hato ay pinahiliyan. Habayto ay ayin kowinta ta ahè makapilibri nin tawtawo ha kasalanan. ¹⁹ Habaytoy kawkapanogo-an ay ayin ma-igwà ha tawtawo para mag-in ayin kakolangan. Kayà pinahiliyan nin Diyos. Hay impahili na ay mas mahampat boy ma-asawan tamo, ta habaytoy paraan ya makapipakarani kona nin tawtawo.

²⁰⁻²¹ Hay Diyos ay ahè nanompà nin nangakò ha pamili na hin hato do ha nipag-in pawparì ya gomawà nin sirbisoy para kona. Piro ha pamili na koni Apo Hisos ay impangakò na boy pinanompa-an na ha sarili na, ta ombayri ya nakaholat ha Halità nin Diyos ya hinalità nin Diyos koni Apo Hisos:

“Hiko ya Pangino-on, an-ipangakò ko komo boy ampanompa-an ko ha sarili ko ya hay pagkapari mo ay ayin anggawan. Habayti ya hinalità ko ay talagan ahè ma-oman.”

²² Banà bayri ha pangakò nin Diyos koni Apo Hisos ay angkasigoro tamo ya mas mahampat ya

pamisondo-an nin Diyos boy tawo kisa panhohomonol hin hato ha kawkapanogo-an.

²³ Hin hato, malakè ya parì ya ampipapahili, ta no angkati hila ay agla ma-ipagpatoloy ya sirbisyo la. ²⁴ Hi Apo Hisos balè, banà ta hay biyay na ay anggan makakanoman ay manatili ya pagkaparì na. ²⁵ Kayà balang tawoy am-pakarani ha Diyos nin banà ha pamahimalà na koni Pangino-on Hisos ay mabo-ò ya kalibriyan na ha ayin anggay kaparosawan ha impirno, ta hi Pangino-on Hisos ya makapilibri kona. Hi Pangino-on Hisos ay angkabiyay anggan makakanoman nin ampakirawat ha Diyos nin para ha tawtawo.

²⁶ Hi Pangino-on Hisos ya pinakamatag-ay ya parì ya ampangipakisondò nin tawtawo ha Diyos ay hiyay ka-ilangan tamo nin makatambay kontamo. Hiya ay ahè nakagawà nin maski anyay kasalanan boy ayin yan kapintasan. Hi Pangino-on Hisos ay alwan bilang ha tawtawoy makasalanan. Ayin maka-igit kona ta hiya ay bilang ha katatag-ayan ya ahè mangaka-abot.

²⁷ Hiya ay alwan bilang ha pinakamatag-ay ya pawparì hin hato. Alwa yaynan ka-ilangan allo-allon mangidolog ha Diyos nin pinati ya aw-ayop para makapatawad nin sarili na pon kawkasalanan biha kawkasalanan nin tawtawo. Hi Pangino-on Hisos ay minghan bongat nambi nin para ha Diyos. Hay inggawà na ay sarili na ta hiya mismo ya nati nin para ha ikapatawad nin kawkasalanan nin kaganawan. ²⁸ Hin kawkapanogo-an et ya an-ipahonol ay ma-in tawtawoy ampili-en nin mag-in pinakamatag-ay

ya parì. Piro banà ta tawo hilan bongat bayto ay ma-in hilan pagkokolang. Kayà hin bandan hoyot, hay impangakò nin Diyos ya inggawà na nin para ha ombayroy sirbisyo ay hay Anak na ya maski makakanoman ay ayin kakolangan.

8

Hay tongkol koni Apo Hisos ya pinakamatag-ayya pari

¹ Hay labay totolen nin hatoy hinalità ko komoyo ay ma-in tamon pinakamatag-ay ya parì ya ampangipakisondò kontamo ha Diyos. Hiya ay hi Apo Hisos ya naka-iknò ha bandan wanana nin trono nin Makapangyariyan ya Diyos ha katatag-ayan ha kama-inan nin Diyos. ² Hi Apo Hisos ay ampagsirbi ha Pinakamasagradoy Kowarto do ha peteg ya tabirnakolo ya ahè ginawà nin tawo no alwan ginawà nin Pangino-on Diyos.

³ Hay bara-nan nin pamili ha balang tawoy para mag-in pinakamatag-ay ya parì ay emen hilay mangidolog ha Diyos nin hatoy an-igwà nin tawtawo ya para ha Diyos. Hay an-idolog la ay aw-ayop ya pinati boy ma-in et kanayon ya bawbagay. Ombayro itaman hi Apo Hisos; ka-ilangan ma-in yan idolog ha Diyos. ⁴ No anti et bayri ha babon lotà hi Apo Hisos ay agya ma-ari mag-in parì, ta ma-in anan pawparì ya ampangidolog ha Diyos nin bawbagay ya para ha Diyos. Habaytoy sirbisyo nin pawparì ay kompormi ha kawkapanogo-an hin hato ya inggawà ni Moysis. ⁵ Hay pagsisirbi la ha Diyos ay anggaw-en la ha tabirnakolo bayri ha babon

lotà, piro hay tabirnakolo bayri ay ka-alimbawa-an nin hatoy peteg ya anti ha katatag-ayan ha kama-inan nin Diyos. Kayà tandà tamo ya ma-in nin tabirnakolo bayro ha katatag-ayan ha kama-inan nin Diyos ay banà ta hin an-ipapa-ireng nin Diyos koni Moysis ya tabirnakolo hin hato ay hinalità na kona ya ombayri: “No pangno baytoy kaganawan impakit ko komo do ha bakil ya pinangigwa-an ko komo nin kawkapano-go-an ay ombayro ya sigorowen moyon gaw-en.”⁶ Piro hatoy sirbisyo ni Pangino-on Hisos ay mas malagà kisa do ha sirbisyo nin ampipagsirbi hin hato ha tabirnakolo. Hay sirbisyo ni Apo Hisos, hatoy an-ipakisondò nay tawtawo ha Diyos ay mas mahampat, ta habayti ay nangibat ha lalò ma-alagà ya bagay ya pawpangakò nin Diyos.

⁷ No tamà baytoy primiron kasondo-an ya anhonolen nin tawtawo hin hato emen hila mipakarani ha Diyos ay agana dayi pinahiliyan nin ikalwan kasondo-an. ⁸ Piro nakit nin Diyos ya alwan tamà ya panhohomonol nin tawtawo ha kawkapano-go-an; kayà hinalità na konla, “Ha kanayon ya alloy lomateng, wan-an Pangino-on ay bayowen koy kasondo-an ko ha aw-inalalak ni Israyil kateng ha aw-inalalak ni Hoda. ⁹ Habayti ya kasondo-an ko konla ay alwan bilang ha kasondo-an ko ha kawka-apo-apowan la. Hin in-alih ko hila ha nasyon Ihipto ay alwa hilan tapat ha kasondo-an ko konla; kayà pinolayan ko hila, wan-an Pangino-on. ¹⁰ Ha lomateng baytoy allo, wan-an Pangino-on ay ombayri ya kasondo-an ko konlan aw-

inalalak ni Israyil: hay kawkapanogo-an ko ay ipapanemtem ko konla boy itanem ko ha nakem la emen la matanda-an ya labay kon gaw-en la. Hiko ya mag-in Diyos la ya honolen la boy hila ay mag-in tawtawo ko. ¹¹ Habayton allo ay alwaynan ka-ilangan itorò ha kawkabanowa la o ha pawpatel la ya hiko ya Pangino-on ay balayen la, ta kaganawan pa-ibat ha tawtawoy pinaka-olimo angga ha pinakamatagay, hiko ay balayen la nin Pangino-on la. ¹² Ingallowan ko hilan patawaren ha panggawa la nin kala-etan boy liwawan koynay kawkasalanan la.”

¹³ Ha inilgo nin Diyos ya tongkol ha bayoy kasondo-an ya makapipakarani kona nin tawtawo ay an-ipatandà na ya ayin anan alagà baytoy ona. Banà ta ayin anan alagà bayto ay ma-alih ana.

9

No pangnoy panhohomamba hin hato

¹ Ha onay kasondo-an ya ginawà nin Diyos emen mipakarani kona ya tawtawo ay malakè ya kawkapanogo-an ya ka-ilangan lan gaw-en ha panhohomamba la, boy nangipa-ireng hila nin paghambawan ha Diyos. ² Habaytoy impa-ireng la ay an-ingaten tabirnakolo. Hay tabirnakolo ay ma-in loway kowarto. Hay primiron kowarto ha kagmang kortina ya pagdanan lomo-ob ay an-ingaten Masagradoy Kowarto. Anti bayroy kandiliro boy lamisita ya ampangipababowan

tinapay ya indolog nin para ha Diyos. ³ Ha kagmang itaman nin ikalwan kortina ya anti ha lo-ob ay an-ingaten Pinakamasagradoy Kowarto nin Diyos. ⁴ Ha kowartoy habayto ay ma-in altar ya gintò ya ampamo-olan nin kamanyang ya mabangoh no angkapo-olan. Anti simpri bayro ya ba-ol nin kassondo-an ta nakalimpeh bayro ya pawpanogò. Habaytoy ba-ol ay kinalop-kopan nin gintò. Ha lalè et nin habayto bayro ay ma-in an-ingaten Mana ya nakapalaman ha pambiyanan ya gintò. Ha lalè simpri nin habaytoy ba-ol ay anti bayro baytoy namolaklak ya baston ni Aron kateng hatoy matampiyak ya bato ya pinangiholatan nin pawpanogò. ⁵ Ha mitaligmang apal ha babon hakeb nin habaytoy ba-ol ay ma-in kortin anghil ya an-ingaten kirobin ya makapipatandà nin anti bayroy Diyos. Napahilongan nin pawpakkak la ya hakeb nin hatoy ba-ol ya tinohikan dayà nin ayop ya pinati nin para ha Diyos emen mapatawad ya kawkasalanan nin tawtawo. Piro alwan hapa-eg ya pana-on nin mihamihawen ipalinaw komoyo bayti ya bawbagay.

⁶ Ombayroy sistima do ha lo-ob tabirnakolo. Hay pawparì ay allo-allon anlomo-ob ha primiron kowarto ta bayro la gaw-en ya sirbisyo la. ⁷ Piro do ha ikalwan kowarto, hay makapahok bongat bayro ay pinakamatag-ay ya parì ya ha lo-ob mihay ta-on ay minghan yan bongat makapahok bayro. Hay ka-ilangan nan gitan bayro ya idolog na ha Diyos ay dayà nin pinati ya ayop ya para ha ikapatawad nin sarili nan kawkasalanan boy ha kawkasalanan nin tawta-

woy nakapagkasalanan nin agla sinadyà gitan nin ka-ayinan tinandà. ⁸ Hay tongkol bayro ha an-itorò nin Ispirito nin Diyos ay ombayri: hin pana-on nin an-ipahonol et ya kawkapanogongan ay ayin tawoy basta makalo-ob ha Pinaka-masagradoy Kowarto nin Diyos. Banà ta ma-in et hatoy primiron kowartoy masagrado ay tandà la ya bawal lomo-ob bayro ha Pinaka-masagradoy Kowarto. ⁹ Habayto ya pangwanan tamon alimbawà hapa-eg pana-on ta habaytoy bawbagay ya anggaw-en la ha panhohomamba la ha Diyos, boy hatoy pambi la ha Diyos ay ahè makalinis nin nakem nin tawtawo, ta tandà la ya ma-in hila et kasalanan. ¹⁰ Hay riglaminto nin panhohomamba la ay ombayri. Ma-in pamanagan boy inomen ya bawal konla, boy ma-in hilan ka-ilangan gaw-en ya panlinis ha nawini la. Piro hay pana-on nin panhohomonol bayro ay anggan bongat ha ipahili nin Diyos bayto ya bayoy sistima nin panhohomamba kona.

¹¹ Hapa-eg ay bayoynay sistima nin panhohomamba, ta anti ana hi Pangino-on Hisokristo ya pinakamatag-ay ya parì ya anggomawà nin sirbisoy mangipakisondò nin tawtawo ha Diyos. Habaytoy sirbisyo na ay anggaw-en na do ha tabirnakolo ha katatag-ayan ha kama-inan nin Diyos. Habaytoy tabirnakolo ay mas mahampat kisa ha tabirnakolo bayri ha babon lotà, ta hay tabirnakolo bayri ay gawà nin tawtawo. ¹² Hi Apo Hisos ay minghan bongat nako ha Pinaka-masagradoy Dogal ha kama-inan nin Diyos. Hatoy pamako nan minghan bayro ay sapat ana. Hay dayà ya indolog na bayro ha Diyos ay alwan

dayà nin kawkanding o dayà nin aw-oybon bakà, no alwan mismon sarili nan dayà ya nantolò hin nati ya para ha ikapatawad nin kawkasalanan tamo emen tamo magkama-in nin kalibriyan ya ayin anggawan. ¹³ Hin kawkapanogo-an et ya an-ipahonol, hay tawtawoy nakagawà nin labag ha kawkapanogo-an ay an-ipalagay nin maremek. Banà bayro ay aghila makahamba ha Diyos no aghila pon matohikan dayà nin kawkanding boy dayà nin bawbakà boy lanom ya nila-okan aboh nin oybon bakà ya impol. No nagawà ana bayto konla ay malinis hilayna. Kayà ma-arì hilaynan makahamba ha Diyos. ¹⁴ No ombayro ka-alagà ya dayà nin aw-ayop ay lalò ma-alagà ya dayà ni Pangino-on Hisokristo, ta ha panggogomawà kona nin ayin anggay Ispirito nin Diyos, hay sarili na ya indolog na ha Diyos ay ayin kapintasan. Hay dayà na itaman ay manlinis nin pagnanakem tamo ha panggawà nin bawbagay ya ayin kowinta emen tamo makapagsirbi ha Diyos ya angkabiyay.

¹⁵ Hay bayoy kasondo-an ay hi Pangino-on Hisokristo ya ampangipakisondò nin tawtawo ha Diyos. Banà bayro, hay iningat nin Diyos ay makatanggap nin impangakò nin Diyos, hatoy kalibriyan ya ayin anggawan. Mangyari bayto ta hi Pangino-on Hisokristo ay nati nin para ha tawtawo emen hila matbeh ha kaparosawan, ta nagkama-in hila nin kaparosawan banà ha kasalanan ya nagawà la hin an-ipahonol et konla ya primiron kasondo-an ya kawkapanogo-an.

¹⁶ No ma-in kaholatan ya ginawà nin mihay tawo ya hay kawkamama-in na ay ipamana

na ay ka-ilangan mapaptegan pon ya nati ana baytoy nangipamana biha hatoy mamanawen ay matanggap nin hatoy pinamanawan. ¹⁷ Hatoy anti ha kaholatan ya ipamana ay ahè pon matanggap nin hatoy pinamanawan no ahè et nati baytoy nangipamana. ¹⁸ Ombayro simpri do ha primiron kasondo-an. Habayto ay ayin katibayan no ayin dayà ya indolog ha Diyos. ¹⁹ Kaganawan an-ipahonol ya kompormi ha kawkapanogo-an ay an-i-ispilikar ni Moysis ha tawtawo. Hin nayari nan in-ispilikar ay nangwa yan dayà nin pinati ya aw-oybon bakà boy kanding. Hatoy dayà ay nila-okan lanom boy nangwa ya nin dikot ya pineteh na nin ma-orit ya pisì ya yari ha habot nin topa, ta insawsaw na do ha dayà ya nila-okan na nin lanom. Habayto ay intohik na ha libroy pinangiholatan kawkapanogo-an boy intohik na et ha kaganawan tawo, ²⁰ ya wana, “Habayti ya dayà ya ampamapteg nin kasondo-an ya an-ipahonol komoyo nin Diyos.” ²¹ Hay tabirnakolo kateng kaganawan anggamiten la nin homamba ay tinohikan simpri ni Moysis nin dayà bilang ombayro ha panohik nan dayà ha libro boy ha tawtawo. ²² Hin kawkapanogo-an et ya an-ipahonol ha tawtawo, halos kaganawan bagay ay dayà talaga ya makalinis, boy ahè patawaren nin Diyos ya kasalanan nin tawtawo no ayin idolog kona ya dayà ya nantolò.

Nagkama-in kapatawaran ya kasalanan banà ha pagkamati ni Pangino-on Hisokristo

²³ Hatoy tabirnakolo boy hatoy kawkagamitan ya anti bayro ay tinohikan nin dayà emen mag-in karapatdapat ha Diyos. No pangno nin ma-in bayri ha babon lotà nin tabirnakolo ay ma-in itaman bayro ha katatag-ayan ha kama-inan nin Diyos. Piro ka-ilangan ma-in bayron idolog ya mas ma-alagà ha an-idolog nin paw-parì bayri ha babon lotà. ²⁴ Kayà hi Pangino-on Hisokristo ay anti ana ha katatag-ayan ha kama-inan nin Diyos. Hay pinahok na bayroy Pinakamasagradoy Kowarto ay alwan gawà nin tawo. Hay Pinakamasagradoy Kowarto nin Diyos ya gawà nin tawo ay makapipatandà bongat nin talagan ma-in nin ombayro do ha katatag-ayan ha kama-inan nin Diyos. Hi Pangino-on Hisokristo ay anti bayron an-omarap ha Diyos ta ampamiha-etan ya kontamo. ²⁵ Hay pinakamatag-ay ya pari ya ampangipakisondò nin Aw-israylita ha Diyos ay ta-onta-on ampoma-hok do ha Pinakamasagradoy Kowarto nin Diyos, boy hay an-idolog na ha Diyos ay alwa nan dayà no alwan dayà nin ayop. Hi Pangino-on Hisokristo balè, hay pangidolog na nin sarili na ha Diyos ay alwan pa-oман-oman. ²⁶ No ombayroy ginawà na, pa-ibat hin pinalsay lotà angga hapa-eg ay pa-oман-oman ya dayin nati nin nagdya-dyà. Piro ahè, ta hapa-eg ha marani anay ka-anggawan nin kaganawan ay minghan yan bongat nako bayri nin mati para mangalih nin kasalanan nin tawtawo, boy habayto ay ahè pi-oман-oman. ²⁷ Intakdà ana ha tawtawo ya hila ay mati nin minghan biha hila hosgawan nin Diyos. ²⁸ Hi Pangino-on Hisokristo itaman

ay minghan bongat nati, boy hay pagkamati na ya pangalih nin kasalanan nin kalak-an tawo. Mangoman yan mako bayri; alwan banà ha kasalanan nin tawtawo, no alwan kowen na baytoy ampamaka-a-antì kona emen la matanggap kona ya kaboo-an nin kalibriyan la.

10

¹ Hay kawkapanogo-an ya an-ipahonol hin hato nin Diyos ay alimbawà bongat nin mangahampat ya bawbagay ya ampalatngen. Kayà hatoy ta-onta-on la nin anggaw-en ya ampangidolog ha Diyos nin pinati ya aw-ayop ay talagan ahè maka-alih nin kasalanan nin tawtawoy ampakaranin homamba ha Diyos boy hila ay ahè mag-in nin ayin kakolangan. ² No maka-alih nin kasalanan la baytoy anggaw-en lay ampangidolog hila ha Diyos nin pinati ya aw-ayop ay antà agla integen bayto? No maka-alih nin kasalanan la baytoy ombayroy anggaw-en la ay ayin hilayna dayin ihipen ya kasalanan, boy aglayna dayi pioman-oman gaw-en baytoy ampangidolog hila nin pinati ya aw-ayop nin banà ha kasalanan la. ³ Piro ha ombayroy anggaw-en la ay ahè maka-alih nin kasalanan la, ta hay pangidolog la nin pinati ya aw-ayop ta-onta-on para ikapatawad kasalanan la ay lalò bongat ampakapipa-ihip konla nin kawkasalanan la. ⁴ Hay an-idolog ha Diyos ya dayà nin bawbakà boy kawkanding ay talagan ahè maka-alih nin kasalanan.

⁵ Kayà hin makoyaña bayri hi Apo Hisos ha babon lotà ta magkama-in ya nin nawini nin

emen ha tawtawo ay ombayri ya hinalit  na ha Diyos:

“Hika ay ah  ampangonsowilo ha pambi komon tawtawo nin pinati ya aw-ayop o maski anyay bagay ya idolog komo. Kay  hay nawini ko ay ginaw  mo emen mati ta habaytoy idolog ko komo.⁶ Habaytoy aw-ayop ya ipo-ol nin idolog komo boy kanayon et ya bawbagay ya an-igw  komo nin ban  ha kasalanan ay ah  ampakapakonsowilo komo.⁷ Kay  hinalit  ko komo, ‘Anti ko bayri; O Diyos; gaw-en ko ya kalabayan mo.’ Habayti ya hinalit  ko komo ay kompormi ha nakaholat ya tongkol kongko, hatoy nakaholat ha libroy pinangiholatan nin kawkapanogo-an.”

⁸ Habaytoy onan hinalit  ni Pangino-on Hisos ay matanda-an bayro ya hay pambi ha Diyos nin aw-ayop ya pinati boy pambi et nin kanayon ya bawbagay nin ban  ha kawkasalanan ay ah  labay boy ah  ampangonsowilowan nin Diyos. Maski ombayroy an-ipagaw  boy habayto ay kompormi ha kawkapanogo-an ay hinalit  ni Pangino-on Hisokristo ya habayto ay ah  makapakonsowilo ha Diyos.⁹ Hay hinalit  et ni Pangino-on Hisokristo ay ombayri: “Anti ko bayrin gomaw  nin kalabayan mo.” Kay  hatoy pinati ya aw-ayop ya an-idolog ha Diyos hin kawkapanogo-an et ya an-ipahonol ay pinahiliyan nin Diyos. Hay kapahiliyan ay mismon hi Pangino-on Hisokristo ya nangigw  nin sarili na nin mati.¹⁰ Ban  ha panhohomonol ni Pangino-on Hisokristo ha kalabayan

nin Diyos, hitamo ay nilominis ha kawkasalanan ha pangigwà nan sarili na nin mati. Habaytoy minghan nan pangigwà nin sarili na nin mati ay alwaynan ka-ilangan pi-oaman-oaman.

¹¹ Balang parì nin Aw-israylita ay allo-allon ampireng nin gomawà nin sirbisyo lay para ha Diyos. Piro maski allo-allo lan anggaw-en baytoy pambi ha Diyos nin aw-ayop ya pinati ay talagan ahè maka-alih nin kawkasalanan nin tawtawo. ¹² Piro kahalako koni Pangino-on Hisokristo ta minghan nan bongat inggawà ya sarili na nin mati para ha kawkasalanan nin tawtawo. Hin nayarì na bayto ay nako yaynan niknò ha bandan wanana nin Diyos. ¹³ Bayro na an-anti-en ya pana-on nin hay kawka-away na ay talowen nin Diyos boy igwà hila nin Diyos ha hilong nin kapangyariyan ni Pangino-on Hisokristo. ¹⁴ Hay minghan bongat pangigwà ni Pangino-on Hisokristo nin biyay na ay ginawà na nin ayin pagkokolang anggan makakanoman baytoy tawtawoy anlinisan na. ¹⁵ Habayti ya hinalità ko komoyo ay talagan peteg ta hay tongkol bayri ay pinaptegan et nin Ispirito nin Diyos ta ombayri ya hinalità na:

¹⁶ “Habayti ya kasondo-an ko konla ha lomateng ya allo, wana nin Diyos: hay kawkapanogo-an ko ay ipapanemteman ko konla boy itanem ko ha nakem la emen la matanda-an no anyay labay ko nin gaw-en la.”

¹⁷ Ombayri et ya hinalità nin Ispirito nin Diyos, “Hay kasalanan la boy kaganawan gawà la ya mangala-et ay liwawan koyna.”

18 Hapa-eg ha pinatawad ana ya kawkasalanan tamo ay alwaynan ka-ilangan gaw-en baytoy mambi ha Diyos nin pinati ya aw-ayop o maski anyaman ya bagay ya an-igwà nin banà ha kasalanan.

Hitamo ay makapakarani ana ha Diyos

19 Pawpatel ko, hapa-eg ay ma-in tamoy-nan karapatan pakarani nin homamba ha Diyos. Ha ombayro ay kowinta ampakalo-ob tamoyna ha Pinakamasagradoy Kowarto nin Diyos. Makapaki-ilgo tamoyna kona banà ha pantolò dayà ni Pangino-on Hisos hin nati ya.

20 Hay makodpaw ya doloy pinagkortina ya ampakaharang hin hato nin lomo-ob ha Pinaka-masagradoy Kowarto nin Diyos ay napigitnà nin nawakwak hin hay nawini ni Pangino-on Hisos ay nangahohogatan hin impakò ya ha koroh. Habayto ya pangyayari ay bayoy paraan emen tamomagkama-in biyay ya ayin anggawan, ta hi Pangino-on Hisokristo ay angkabiyyay hapa-eg do ha katatag-ayan.

21 Hi Pangino-on Hisos ya pinakamatag-ay ya parì ya anggomawà nin sirbisoy mangipakisondò kontamo ha Diyos. Hiya ya ampama-alà ha kaganawan tawo nin Diyos. **22** Kayà agtamo mag-alangan nin pakarani ha Diyos, no alwan hay nakem tamo ay pakatibolosen tamo boy magkama-in tamon pamahimalà boy pantotompel nin pakarani kona. Pakarani tamo kona nin hay nakem tamo ay nalinisan ana ha kalaletan, boy hay nawini tamo ay kowinta nalinisan nin pagkalilinaw lanom. Ha ombayro

ay mapaptegan ya na-alih ana ya kasalanan tamo. ²³ Pakapapangoligtnan tamo ya an-asawan tamo, ta hay Diyos ay tapat ya nagpan-gakò kontamo. ²⁴ Sikapen tamon mangapilalabi boy sikapen tamo et manggawà nin kahampatan. ²⁵ Hatoy pamititipon ya naka-ogali-an tamon ampipantompel ha Pangino-on ay agtamo itegen gaw-en emen agtamo matowad do ha kanayon ya integen laynay pamakitipon kontamo. Kailangan pakhawen tamoy pantotompel nin miha ta miha, lalò ana hapa-eg ha angkakit tamoynay marani anay panlomateng ni Pangino-on Hisos.

²⁶ Hi Apo Hisos ay nati emen ma-alih ya kasalanan tamo. No natanda-an tamoyna boy natanggap baytoy kaptegan biha somigi tamon magkasalanan ay ayin kanayon ya paraan ya ikapatawad kasalanan. ²⁷ No ma-in tawoy ombayro ay ayin anan kanayon ya para kona, no alwan hatoy lomateng ya kapapalimoy panonosga nin Diyos boy manliyobliyob ya apoy ya pangigwa-an nin kawka-away nin Diyos. ²⁸ Hin an-ipahonol et ya kawkapanogo-an ya inggawà ni Moysis, hinoman ya nilomabag ha kawkapanogo-an ta hay panlomabag na ay pinaptegan nin lowa o tatlo katawo ay ayin inggangalon patyen baytoy tawoy nilomabag. ²⁹ Hapa-eg, no ombayroy nangyari ha tawoy nilomabag ha kawkapanogo-an ay igit et bayroy kaparosawan ya tanggafen nin tawoy ahè nangipagpatoloy nin pantotompel na ha Anak nin Diyos. Habaytoy agna pagpatoloy nin pantotompel na ay emen nan niyabok hi Pangino-on Hisos, boy agna ampa-alaga-an ya nanlinis

kona ha kasalanan ya dayà ni Pangino-on Hisos ya kaptegan nin sondo-an. Ha ombayroy ginawà nin habaytoy tawo ay ininsolto na ya Ispirito nin Diyos ya ampangingangalon mambin kaham-patan.³⁰ Tandà tamo ya Pangino-on ya naghalità nin ombayri:

“Hiko ya gomanti nin mamarosa ha nipanggawà kala-etan.”

Tandà tamo simpri no hinoy naghalità nin ombayri:

“Pangino-on ya manosga nin tawtawo na.”

³¹ Kapapalimo ya ihosga nin makapangyariyan ya Diyos ya angkabiyay.

³² Hapa-eg ay ihipen moyo hin babayo kawo tinompel koni Apo Hisos ta nahawangan kawo nin kaptegan. Maski nagdanas kawo ninkawkadya-dya-an ay napagte-ehan moyo.

³³ Paminghanminghan, hikawo ay an-ipareng-ey nin tawtawoy ahè ampiantompel koni Pangino-on Hisos boy ampakakhitan la kawo ha arapan nin kalak-an tawo. Ha kanayon ya oras ta anggaw-en baytoy ombayro ha kawkalamowan moyo ay andamayan moyo hila. ³⁴ An-ingalowan moyon damayan baytoy nikapiriso ya kawka-pariho moyo nin katetpel; boy maliga kawo maski kinamkam ya kamama-in moyo, ta tandà moyo ya do ha katatag-ayan ha kama-inan nin Diyos ay ma-in an-i-anti komoyo ya kayamanan ya ampanatili anggan makakanoman. ³⁵ Kayà agmoyo alihen ya pamahimalà moyo ha Diyos ta ha ombayro, hikawo ay magkama-in nin malhay ya primyo. ³⁶ Ka-ilangan magpasinsya kawon magte-eh emen moyo magawà ya kalabayan nin

Diyos, boy emen moyo matanggap ya impangakò na; ³⁷ ta ma-in ombayri ya nakaholat ha Halità nin Diyos:

“Agana maboyot, hatoy mako bayri ya an-anti-en ay lomateng ana. Hiya ay agana mi-antala. ³⁸ Hay tawoy nag-in mahampat nin banà ha pantotompel na ha Diyos ay ma-in anan biyay ya ayin anggawan. Piro no halibokotan nay Diyos, hay Diyos ay ahè matowà kona.”

³⁹ Hitamo ay alwan kabilang ha tawtawoy an-homalibokot ha Diyos, hatoy mipalako ha kaparosawan ya ayin angga, no alwan hitamo ay kabilang ha mangama-in katetpel, hatoy ma-in anan kalibriyan boy biyay ya ayin anggawan.

11

Hay pantotompel ha Diyos

¹ Hay pantotompel ay ombayri: ampahimalà tamo nin mangyari ya an-asawan tamo ya pangyariyen nin Diyos ya bawbagay ya agtamo angkakit. ² Hay pantotompel ha Diyos nin kawka-apo-apowan tamo hin hato ay ampangonsowilowan nin Diyos. ³ Banà ha pantotompel tamo ha Diyos ay angkatanda-an tamo ya ha Halità bongat nin Diyos ay napalsa ya babon lotà. Kayà kaganawan bagay ya angkakit hapa-eg ay nangibat ha ahè angkakit.

⁴ Ha katetpel ni Abil hin hato, hay indolog na ha Diyos ay mas mahampat kisan hatoy indolog nin kakà na ya hi Ka-in. Habaytoy indolog ni Abil ay pinangongsowilowan nin Diyos, boy habayto

ya kaptegan nin hi Abil ay imbilang nin Diyos nin mahampat ya tawo. Maski nati ana hi Abil ay ma-in tamon matotowan kona ya tongkol ha ketetpel ha Diyos.

⁵ Ha katetpel simpri ni Inok hin hato ay agya nati, ta hiya ay gintan nin Diyos ha katatag-ayan ha kama-inan nin Diyos; kayà hi Inok ay agana nakit nin tawtawo. Nakaholat ha Halità nin Diyos ya hi Inok, biha ya gintan ha katatag-ayan ay nakapakonsowilo ya ha Diyos. ⁶ Hay Diyos ay ahè ampangonsowilo ha hinoman ya ayin katetpel kona, ta hinoman ya ampakarani ha Diyos ay ka-ilangan tompel nin talagan ma-in Diyos. Ka-ilangan ya et tompel nin hay kalabayan na nin mabalayan ya Diyos ay pangyariyen kona nin Diyos.

⁷ Ha katetpel itaman ni Nowi hin hato, hay hinalità nin Diyos ya ma-in katowà ya mangyari ya ahè et nakit ay ninto-o ya. Hinomonol yan nanggawà nin barko ya hakyan na kateng pamilya na; kayà aghila nakalamon nati nin nailemeh hin mangyari bayto ya hay babon lotà ay nahalipawan nin lanom. Ha panhohomonol ni Nowi ha Diyos ay imbilang nin Diyos nin hiya ay mahampat, boy ha ginawà ni Nowi ay nipatnag ya hatoy tawtawoy nikati bayro ha lanom ay nagkasalanan banà ha agla paminto-o kona. ⁸ Ha katetpel simpri ni Abraham hin hato, hin inhogò ya nin Diyos nin mako ha dogal ya impangakò kona para pag-ikon na ay hinomonol ya banà ta antompel ya. Nanigè ya maski agna tandà no ayri ya lakwen na. ⁹ Banà ha pantotompel ni Abraham ay pakambyakambya ya bayro ha

dogal ya impangakò kona nin Diyos nin pa-iriyan na. Hiya ay emen dayowan ta agya ampagpir-maminti ha mihay dogal. Hay ampa-iriyan na ay tawtolda ya ingkanà. Ombayro simpri hi Isak ya anak ni Abraham boy hi Hakob ya apò ni Abraham. Konlan kaganawan impangakò nin Diyos baytoy dogal ya pina-iriyan la. ¹⁰ Hi Abraham ay nakat-eh nin pakambyakambyan pa-iriyan, tama-in yan an-asawan ya dogal ya hay nagplano boy nanggawà ay Diyos, boy habaytoy dogal ay ahè mangaka-anggawan.

¹¹ Ha katetpel itaman ni Sara hin hato, maski pagkatoto-a nayna ay namoktot ya, ta ninto-o ya nin hay impangakò nin Diyos ay pangyariyen nin Diyos. ¹² Hi Abraham ay ahè ana simpri magkanak ta mas yan mato-a ha ahawa na. Ombayro man, hi Abraham ay nagka-anak koni Sara boy nakapi-alalak nin emen kalakè bito-en boy emen kalakè kapati-an ha ambay dagat ya ha kalak-an ay ahè mabilang.

¹³ Kaganawan habayti ya kapibanggit ko komoyo ya tawtawoy mangama-in katetpel ha Diyos, angga hin nati hila ay agla napag-ikon baytoy dogal ya impangakò konla nin Diyos. Piro hin angkabiyay hila ay ahè na-alih ya katetpel la ha Diyos. Maliga hila ta tandà la ya sigoradon pangyariyen konla nin Diyos baytoy impangakò na konla. Tandà la ya hila ay alwan pirmaminti bayri ha babon lotà, ta hila ay kowinta dawdayowan bongat bayri. ¹⁴ An-ipatnag nin habaytoy tawtawo ya ma-in hilan talagan dogal ya antikapen lan pag-ikon. ¹⁵ No anhangaren

la et baytoy dogal ya inibatan la ay makabira hila bayro no labay la. ¹⁶ Piro alwan ombayroy anhangaren la, ta hay anhangaren lan pa-iriyan ay dogal ya igit et bayri ha babon lotà, hatoy anti do ha katatag-ayan ha kama-inan nin Diyos. Banà bayri, hay Diyos ay ahè ampangikareng-ey konla ha paghalità la nin hiya ya Diyos ya anhonolen la, ta pinangihandà na hila nin dogal ya pa-iriyan la.

¹⁷⁻¹⁸ Hi Abraham ya ma-in pantotompel ha Diyos ay hinomonol ha pinanobokan kona nin Diyos ya hi Isak ay patyen na nin idolog ha Diyos. Ampinto-o hi Abraham nin maski mati hi Isak ya mimihay anak na ay pangyariyen nin Diyos baytoy impangakò na kona ya hiya ay magkama-in alalak ya mangibat koni Isak. ¹⁹ Ampinto-o ya et nin maski patyen na hi Isak nin idolog ha Diyos ay kaya nin Diyos nin biyayen oman hi Isak. Kowinta nangyari bayto ya nabiyay oman hi Isak, ta hin patyen ana dayi ni Abraham hi Isak ay hina-ad ya nin Diyos. ²⁰ Ha katetpel simpri ni Isak, hin mato-a yayna, hay loway anak na ya hi Hakob boy hi Isaw ay binindisyonan na. Hinalità na konla ya ha an-arapen ya pana-on, hay Diyos ay mangingangalo nin mambin kahampatan konla.

²¹ Ha katetpel itaman ni Hakob hin hato, hin marani yaynan mati nin banà ha katoawan na ay nagbaston yay nireng biha ya hinomamba ha Diyos. Hin nayarì ay binindisyonan nay loway apò nay aw-anak ni Hosi. ²² Ha katetpel simpri ni Hosi, hin marani yaynan mati ay hinalità na ha Kawka-israylita na ya mog-alih hila bayro

ha ampa-iriyan lay nasyon Ihipto. Imbibilin et konla ni Hosi ya ha pamog-alih la nin mako ha dogal ya impangakò konla nin Diyos nin pag-ikon la ay gitan lay bawbot-o na ta itabon la do ha dogal ya lakwen la.

²³ Ha katetpel itaman nin mawmato-antawo ni Moysis hin hato ay aghila nalimon nilomabag ha panogò nin arì ya kaganawan kapi-anak ya lalaki ay dapat patyen. Hin in-anak hi Moysis ya maganda ha tegteg nin mawmato-antawo na ay agla ya ingkalimon intagò nin lo-ob tatloy bowan.

²⁴ Ha katetpel simpri ni Moysis hin hato, hin matodtod yayna ay agna tinanggap nin pagnanay baytoy namakalhay kona ya prinsisay anak ni Ari Para-on. ²⁵ Maski ma-inomay hi Moysis bayro ha nasyon Ihipto ay mas nan nilabay ya magdanas ya nin panginginsolto nin kalamo nay tawtawo nin Diyos kisa makilamo ya nin magperà nin amò ya pana-on nin kaligawan ya ikapagkasalanan.

²⁶ Inihip ni Moysis ya mas mahampat ya magdanas ya nin panginginsolto nin banà ha pan-o-omasa na nin lomateng ya impangakò nin Diyos kisa yomaman ya bayro ha Ihipto. Hay anhangaren na ay mag-in primyo na lano ha katatag-ayan do ha kama-inan nin Diyos.

²⁷ Ha katetpel ni Moysis ay agya nalimon nog-alih ha Ihipto maski hay pahang nin arì. Maski anyay dya-dyà ya dinanas ni Moysis ay an-isigi nay panhohomonol na ha Diyos ya ahè angkakit, ta angkakit nay tawtambay kona nin Diyos. ²⁸ Banà et ha pantotompel ni Moysis ay hinonol nay kaganawan hinalità nin Diyos. Immanda na ha Kawka-israylita na ya magpati hila nin tawtopa

ta hay dayà ay ipolapol la ha mamapingit polta nin bali la. No gaw-en la bayto ay ahè mati ya pawonganay ya aw-anak la pagdaan bayro nin anghil ya mamati nin pawonganay nin ma-in bali ya ayin nakapolapol ya dayà ha polta.

²⁹ Banà ha katetpel nin Aw-israylita ay nakadaan hila ha an-ingaten Dagat ya Ma-orit, ta habaytoy lipayan lan pagdanan ay kinomlang. Piro hay tawtaga Ihipto ya hinomono konla nin nagdaan bayro ay nikalemeh ta ni-orong ya lanom hin nakalakat anay Aw-israylita.

³⁰ Banà et ha pantotompel la ay nilibot lay siyodad nin Hiriko. Ha panhohomonol la ha Diyos nin liboten la baytoy siyodad ay na-aybà ya alal ya padir ya nakapalibot bayro hin nayari lan nilibot nin pitoy allo. ³¹ Miha ha tawtaga siyodad nin Hiriko ay hi Rahab ya pota. Hiya ya nanambay lowa katawo ya sikriton inhogò nin manlek nin habaytoy siyodad. Kayà banà ha pantotompel na ha Diyos nin manambay nin hatoy lowa ay agya pinati nin Aw-israylita ya pinomahok bayro ha Hiriko nin mamati nin tawtawo bayro ya ahè ampipanhomonol ha Diyos. ³² Alwan bongat hila baytoy ma-in katetpel ta ma-in et kanayon ya bilang koli Gidyon, Barak, Samson, Dyipti, Dabid, boy bilang et koni Samwil boy ha kanayon ya kapara na hin hato nin propita nin Diyos. Piro ayin akoynan pana-on nin isalaysay komoyo no pangno hila tinompel ha Diyos. ³³ Ha katetpel nin habaytoy tawtawo, hay ongno konla ya nakilaban ay nanalo nin banà ha katetpel la. Hay kanayon konla ya nipamo-on ay mahampat ya pamomo-on, boy

hay kanayon ya ma-in katetpel ay binyan nin Diyos nin kahampatan ya impangakò na konla. Hay ongno konla ay ahè napangno nin lawliyon ya mangnà dayi konla, ta hay bebey nin lawliyon ay intikom nin Diyos. ³⁴ Hay ongno konla ay ahè napangno ha manliyobliyob ya apoy ta ma-in hilan katetpel, boy hay ongno konla ya tatabtaben ta patyen ay nakalibri. Hay ongno konla ya mangakapey ay anhomkaw nin banà ha pantotompel la. Hay ongno ya nakilaban ay ma-in katapangan; kayà angka-ilibri lay dogal la, ta hay andomayo nin makilaban konla ay angkatalo la. ³⁵ Ma-in simprin bawbabayi ya banà ha pantotompel la ay ma-in ha pamilya la nin nati ya biniyyay oman nin Diyos.

Ma-in ongno ha tawtawoy ma-in katetpel ha Diyos ay dinakep ta pinadya-dya-an. Ombayro man, maski tandà la ya malibri hila no alien la ya katetpel la ay agla inalih; kayà pinati hila. Hay bara-nan nin agla pangalih nin pantotompel la ay tandà la ya hila ay biyayen oman nin Diyos. Hay biyay ya igwà konla ay mas mahampat kisa ha biyay la bayri ha babon lotà. ³⁶ Ma-in tinoya-toyà boy binarog, boy ma-in binalol nin tikalà boy impiriso. ³⁷ Hay kanayon ay pinatin binato; hay kanayon ay pinigitnà nin nilagari; hay kanayon ay pinatin tinabtab. Hay kanayon ay ayin doloy ma-iholot no alwan katat nin tawtopa boy katat nin kawkanding. Nagdanas hila nin ka-irapan. Masyado hilan ka-i-ingalo ha pama-irap boy pamadya-dyà konla. ³⁸ Ma-in pina-alih ha sarili lan dogal; kayà pa-alsalsa hilan pa-iri ha powiray dogal, bawbakil, ha

yawyokib, kawkowiba, boy ha lawlobot ha lotà. Banà ta ma-in hilan katetpel ha Diyos, hay babon lotà ay alwan nababagay nin pa-iriyen la.

³⁹ Hay kahampatan lan kaganawan nin banà ha pantotompel la ha Diyos ay ahè maliwawan anggan makakanoman. Ombayro man, agla et natanggap ya impangakò nin Diyos, ⁴⁰ ta hin hato et, hay Diyos ay ma-in anan plano ya mas tamon ikahampat. Agla natanggap hin hato ya impangakò nin Diyos, ta ka-ilangan kalamo la tamo nin mananggap nin habayto emen hila mag-in ayin kakolangan.

12

Diyos ya ampandisiplina ha aw-anak na

¹ Banà ta hitamo ay anlonglongan nin ambiliwen nin habaytoy kalak-an tawo hin hato ya mangama-in katetpel ay alien tamoy kaganawan ampakahadlang kontamo kateng kasalanan ya kowinta ampakabalalot kontamon kowinta ampilolombà ya hay an-ipakilombà ay katetpel tamo. Pagpasinsyawan tamon powayowen ya an-arapen tamon lakwen.

² Pirmi tamon ihipen hi Apo Hisos ta hiya ya pinangibatan nin katetpel tamo boy hiya et ya manlobos nin habayto. Impakit na kontamo no pangno ya nagte-eh hin impakò ya ha koroh; boy maski kapapareng-ey ya mati nin ipakò ha koroh ay agna inihip bayto, ta hay anti ha nakem na ay hatoy towà ya naka-a-anti kona. Hapa-eg ay anti yayna ha katatag-ayan ha kama-inan nin

Diyos nin ampiknò ha bandan wanana nin trono nin Diyos.

³ Ihipen tamo et no pangno nagte-eh hi Apo Hisos ha pag-inakit kona nin mawmakasalan. No ihipen tamo bayto ay ahè komapey ya nakem tamo ha pagdanas tamo nin kadya-dya-an boy hitamo ay ahè ma-lihan pag-asa. ⁴ Ha agmoyo pampomayag nin gomawà nin kala-etan ay ahè pinatolò ya dayà moyo nin pinati. ⁵ Warì naliawan moyoyna baytoy hinalità nin Diyos komoyo, hatoy tawtorò ya pamakhaw nakem nin aw-anak na? Ombayri ya pagkahalità:

“Anak ko, agmo ipag-ayin ba-alà no hika ay amparosawan nin Diyos nin toro-an, boy no makhit ya hawhalità nan mana-ad como ay agmo ikablò nakem. ⁶ Hay anlabiyan nin Diyos ay ambiyan nan disiplina, boy amparosawan nay an-itoring na nin anak na.”

⁷ Pagte-ehan moyoy kawkadya-dya-an, ta hay pagdanas moyo nin kadya-dya-an ay kaptegan nin hikawo ay aw-anak nin Diyos; kayà amparosawan na kawo. Warì ma-in anak ya ahè amparosawan nin tatay na? ⁸ Amparosawan nin Diyos ya kaganawan anak na. No agna kawo parosawan ay ampangahologan nin talagan alwa na kawon anak. Kanayon ya tatay moyo. ⁹ Hay mawmato-antawo tamo ay anigalang tamo maski amparosawan la tamo. Piro dapat tamon lalò pasakop ha Tatay tamoy Diyos emen tamo magkama-in biyay lano do kona. ¹⁰ Hay pamamarosa kontamo nin mawmato-antawo tamo ay komormi ha an-ihipen lay

tamà, boy ma-ipek bongat ya pana-on ta peleg ampakalhayen la tamo. Piro hay pamarosa nin Diyos kontamo ay para ha ikahampat tamo emen hay pag-o-ogalì tamo ay mag-in emen ha ogalì na ya ayin kapintasan. ¹¹ No angkaparosawan tamo ay agtamo angkatowà no alwan an-ikakhit tamon nakem. Piro pangalabah nin habayto ay mahampat ya angka-ibonga ha biyay tamo, ta ampitoto tamo ha kahampatan boy ampagkama-in tamo nin katinekan nakem.

Hay mahampat ya tawtorò ya para kontamo

¹² Kayà hokawen moyoy nakem moyo emen kawo manatili ha tamà ya katetpel. ¹³ Ha ombayro ay makatambay kawon mamakhaw nakem nin kawkalamowan moyoy angkomapey ya katetpel. ¹⁴ Sikapen moyo nin mamiyay kawo nin mapagkasondò kawo nin kanayon. I-oboh moyoy kakayawan moyon mamiyay nin ayin kapintasan, ta hay tawoy ahè ampamiyay nin ayin kapintasan ay agna makit lano ya Pangino-on Diyos. ¹⁵ Mag-atap kawo emen hinoman komoyo ay ahè ma-alih ya pamahimalà ha kahampatan ingangalo nin Diyos, boy emen kawo alwan mapagtanem ya makab-in kagolowan ya ikala-et nin malakè. ¹⁶ Mag-atap kawo et emen hinoman komoyo ay ahè mamabayi o makilalaki boy emen agkawo matowad koni Isaw ya ahè nama-alagà ha pantotompel ha Diyos. Impag-ayin ba-alà nay karapatan ya inggawà kona nin Diyos bilang pagkaponganay, ta hin binomitil ya, habaytoy karapatan ha pagkaponganay na ay impahili na ha mihay platoj pamamangan.

17 Tandà moyo ya hin nalabah ya ongnoy pana-on ay inawok na ha tatay na ya ibindisyon kona baytoy nararapat nan tanggapen bilang pagkaponganay. Piro maski nanangih yay nangawok nin habayto ay agna natanggap, ta agnayna mapi-orong baytoy ma-in yan karapatan mananggap nin hatoy tatanggapen na bilang pagkaponganay na ya impahili nan pamaman-gan.

18 Tongkol ha pamakarani nin homamba ha Diyos ay mas mahampat hapa-eg ya pangayari kontamo kisa do ha pangayari hin hato ha Aw-israylita. Hila ay nako ha danin bakil nin Sinay. Hapa-eg, nalimo hila ta bayro ha bakil ay nakakit hila nin manliyobliyob ya apoy boy ahok ya hay deglem. Ma-in et nin pagkahokaw angin.

19 Bayro ay nakalengè hila nin tonoy tamboyok boy nalengè la et ya bosis nin Diyos. Hin nalengè la baytoy bosis ay masyado hilan nalimo; kayà naki-i-ingalo hilan tonggen ana baytoy ampag-ilgo konla, **20** ta agla mat-eh nin leng-en ya bosis ya ampagmanda konla nin ombayri: “Maski ayop ya pakarani ha bakil ay pagbabato anggan ahè mati.” **21** Habaytoy nakit la ay masyadon kapapalimo; kayà kateng hi Moysis ay nalimo, ya wana, “Ampamegpeg ako ha kalimowan ko.”

22 Piro hay pamakarani tamo hapa-eg ha Diyos ay alwan ombayro ha pangayari ha tawtawo hin hato. Hay kowinta pinakaraniyan tamo ya kama-inan nin Diyos ya ayin kamatyan ay bakil ya an-ingaten Siyon. Habayto ay do ha bayoy Hirosalim ya anti ha katatag-ayan ha kama-inan nin Diyos. Anti bayron ampipagtowà

ya liboliboy anghil ya ahè mabilang ha kalakan. ²³ Hitamo ay kalamo et do ha mangaligay aw-anak nin Diyos, hatoy ma-in ngawngalan ya nakalista ha katatag-ayan ha kama-inan nin Diyos. Hay kalamo tamo et ay Diyos ya manosga nin kaganawan tawo, boy hitamo ay kalamo et nin hatoy nikati ya hay kawkalolowa ay anti ana hapa-eg ha katatag-ayan ha kama-inan nin Diyos, ta imbilang nin Diyos nin hila ay mahampat boy ayin kakolangan. ²⁴ Hay pinakaraniyan tamo ay hi Apo Hisos ya ampangipakisondò kontamo ha Diyos. Hay pamakarani tamo kona ay bayoy kasondo-an ya ginawà nin Diyos para mipakarani tamo ha Diyos, ta hay dayà ni Apo Hisos ay nantolò nin para kontamo. Hay dayà na ay kowinta intohik na kontamo emen tamo makapakisondò ha Diyos. Hay ka-alaga-an nin dayà na ay kahalako ha ka-alaga-an nin dayà ni Abil ya pinati nin patel na ya nag-inggit kona.

²⁵ Agtamo pagteekteekan ya an-ipalengè kontamo ya Halità nin Diyos, ta hin hato ay pinarosawan ya tawtawoy ahè nipanlengè ha inhogò nin Diyos nin mangi-aryl bayri ha babon lotà nin Hawhalità na. Kayà lalò tamon ma-in kaparosawan no agtamo honolen ya ampaghalità kontamoy Diyos ya anti ha katatag-ayan ha kama-inan na. ²⁶ Hin nag-ilgo ya Diyos ha tawtawo hin hato ay nayegyè ya lotà ya kama-inan la. Piro ma-in ya et impangakò hapa-eg, ya wana, "Minghan ko et yegye-en ya lotà, boy alwan bongat lotà no alwan kaganawan dogal ha katatag-ayan." ²⁷ Hay labay totolen nin habaytoy hinalità na ay alien nay kaganawan bagay ya

mikahirà ta panatiliyen nay kaganawan bagay ya ayin pagkahirà.

²⁸ Kayà magpasalamat tamo ha Diyos ta hay pamomo-on na kontamo ay ayin anggawan boy ayin pagkahirà. Ha panhohomamba tamo kona ay pakonsowilowen tamo ya, igalang, boy malimo tamon ahè homonol kona; ²⁹ ta hay Diyos tamo ay mamarosa do ha ahè ampihanhomonol kona. Hay ipatanam na konla ay emen hilan anti ha apoy ya ahè angkapare.

13

No pangno tamo mapakonsowilo ya Diyos

¹ Hitamoy mipapatel nin banà ha pantotompel koni Pangino-on Hisokristo ay ipagpatoloy tamo ya pamilalabi tamo. ² Pakahampat tamon mangistima nin dawdayowan. Hin hato ay ma-in ongno katawoy nangistiman mahampat nin dawdayowan, piro agla tandà ya habaytoy dawdayowan ay aw-anghil ta andap la no hila bayto ay tawtawon bongat. ³ Panemtemen moyo ya kawkalamowan moyo ya anti ha pirisowan nin bilang anti kawo bayro nin kalamo lan nakapiriso. Panemtemen moyo et ya kawkalamowan moyoy ampadya-dya-an. Ipa-hal moyo nin hay sarili moyo ay kalamo lan ampadya-dya-an.

⁴ Hay mangama-in ahawa ay dapat lan pa-alaga-an ya pag-ahawa la. Hay mita-ahawa ay ka-ilanganmag-in tapat ha miha ta miha, ta hay mamabayi o mamakilalaki ay talagan parosawan nin Diyos. ⁵ Alwan kowalta ya pa-alaga-an moyo,

no alwanmag-in kawon kontinto ha anyaman ya anti komoyo, ta hinalitâ nin Diyos,
“Hikawo ay agko alihan boy agkatawo pa-olayan.”

⁶ Kayà makhaw ya nakem tamon maghalitâ nin ombayri:

“Hay Pangino-on ay ampanambay kongko; kayà agko malimo ta warì ma-in tawoy maka-gawà kongko
nin kala-etan?”

⁷ Panemtemen tamo baytoy onan nipangitorò kontamo nin Halitâ nin Diyos. Towaren tamoy kakhawan nin pantotompel la hin angkabiyay hila, ta hay pantotompel la ay insigi la anggan nati hila. ⁸ Hi Pangino-on Hisokristo ay ahè ampangoman. No pangno ya hin hato ay ombayro ya et hapa-eg boy anggan makakanoman.

⁹ Agtamo pagtan nin minto-o ha kahalakoy tawtorò ya kabongkokan emen ahè mahirà ya pantotompel tamo. Mahampat no hay pantotompel tamo ay anhomkaw nin banà ha kahampatan ingangalo kontamo nin Diyos. Hay panhomkaw nin pantotompel tamo ay alwan banà ha panhomonol ha tawtorò ya tongkol ha pamamangan no ma-ari kanen o ahè, ta hay panhomonol bayro ay ahè ampakab-in ikahampat.

¹⁰ Ma-in anan nati ya inggawà ha Diyos nin para kontamo. Hiya ay hi Pangino-on Hisokristo. Piro hay tawtawoy anhomonol et ha kawkapanogo-an ay alwan kalamo ha ginawà ni Pangino-on Hisos ya para kontamo ya hay sarili na ay inggawà na ha Diyos nin mati. ¹¹ Hay anggaw-en nin pinakamatag-ay ya parì hin hato

ay anlomo-ob ha Pinakamasagradoy Kowarto nin Diyos nin mangidolog ha Diyos nin dayà nin aw-ayop ya pinati. Piro hay nawini nin habaytoy aw-ayop ay an-ipo-ol ha likol nin dogal ya ampariyan nin tawtawo. ¹² Ombayro itaman, hi Pangino-on Hisos ay gintan ha likol nin siyodad ta bayro ya pinati nin pinadya-dya-an. Hay dayà na ya nantolò bayro ay panlinis kasalanan nin tawtawo. ¹³ Kayà ha pantotompel tamo koni Pangino-on Hisos ay dapat tamon alihen baytoy panhohomonol tamo ha da-an kawkapanogo-an boy ka-ilangan tamo itaman mat-eh ya kadyadya-an boy kakareng-eyan nin bilang ombayro ha pagte-eh ni Pangino-on Hisokristo hin gintan la yan pinati ha likol nin siyodad. ¹⁴ Hay pamairi tamo bayri ha babon lotà ay alwan pirmiyan. Ma-in tamon an-asawan ya dogal ya talagan pa-iriyen tamo lano. ¹⁵ Hitamo hapa-eg ay ma-in ma-idolog ha Diyos banà ha ginawà ni Pangino-on Hisokristo. Hay pirmi tamon ma-idolog ay hay pamomori tamo ha Diyos ha pangipatandà nin ngalan na. ¹⁶ Agtamo liwawan manggawà nin kahampatan boy manambay ha kanayon, ta no nagawà tamo bayti ay habayti ya ma-ari tamon ma-i-dolog ha Diyos ya ampakapakonsowilo kona.

¹⁷ Pasakop tamo boy homonol ha ampiang-gasiwà nin mamakhaw pantotompel tamo, ta hay pangangasiwà la kontamo ay tobayen la lano ha Diyos. Ha panhohomonol tamo konla ay an-ikaliga la ya sirbisyo la kontamo, piro no agtamo hila honolen ay lomelè hila boy masayang ya pagsisirbi la kontamo.

¹⁸ Ipanalangin moyo kayi. Angkapiho nawen ya hay anggaw-en nawen ay tamà boy ombayroy labay nawen gaw-en ha kaganawan bagay. ¹⁹ Andawaten ko komoyo ya ipakapapanalangin moyo nin makabira kon tampol bahan komoyo.

²⁰ Diyos ya ampangibatan nin kaganawan katinekan, boy hiya ya namiyay oman koni Pangino-on Hisokristo ya pinakamatagay ya pastol ya ampangasiwà kontamon kowinta tawtopa. Kayànag-in ya nin pastol ay banà ha dayà nay nantolò. Ha ombayro ay natopad ya kasondo-an nin Diyos boy tawo boy habaytoy kasondo-an ay ayin anggawan. ²¹ Hapa-eg ay anawoken ko ha Diyos ya kaganawan kahampatan ay igwà na komoyo emen moyo magawà ya kalabayan na; boy an-awoken ko et ya hay gawen na kontamo, hatoy gaw-en ni Pangino-on Hisokristo ha biyay tamo ay hatoy ikakonsowilo nin Diyos. Hi Pangino-on Hisokristo ya poriyen tamo anggan makakanoman. Amin.

²² Pawpatel ko, ma-ipek bongat bayti ya holat ko komoyo. Kayà an-awoken ko komoyo yapakaleleng-en moyo ya tawtorò ko komoyo. ²³ Labay ko et nin ipatandà komoyo ya hi Timotiyo ya impirisoy Patel tamo ha Pangino-on ay pinalwahan ana. No tampol yan makalateng bayri ay lowa kayi ya mako bahan nin manibaw komoyo. ²⁴ Ikomosta moyo kayi ha ampipama-alà komoyo boy ha kaganawan nag-in tawtawo nin Diyos ya anti bahan. Angkomostawen kawo itaman nin ampipantompel ha Pangino-on ya tawtaga nasyon Italia. ²⁵ Hay Diyos ay mangin-

Hibriyo 13:25

liii

Hibriyo 13:25

gangalo dayin mambin kahampatan komoyon
kaganawan. Amin.

**Hay halitá nin Diyos hay kawkanta boy
kawkahalita-an (The New Testament Psalms
and Proverbs)**

**Sambal, Botolan: Hay halitá nin Diyos hay kawkanta
boy kawkahalita-an (The New Testament Psalms and
Proverbs) New Testament+**

copyright © 2005 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Botolan Sambal

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

062b5b5e-5dc7-52fd-b99b-efadb471edf5